

MBRETËRIA SHQIPTARE

Gazetë e përditëshme
Tirazhi 2500 kopje

Drejtore: ZAMIRA KORANÇE
Viti i botimit 2001
www.jehonashqiptare.al
mbretëriashqiptare@yahoo.com

Kryeredaktore: RAJMONDA MALEÇKA
E hënë 3 mars 2025

Shef i Marrëdhënieve me Jashtë: DAUT DODA
Çmimi 30 lekë
Kontakt: +355 692130594

Martesa e NMT Leka I, dasma që “pushtoi” Madridin

DASMA E MBRETIT (NMT) LEKA I

Nga ADIL BIÇAKU

“NJË JETË E
MUINDIMSHME NËN
KOMUNIZËM, NJË
KALVAR TORTURASH
PAS ARRATISJES, PËR
MUA ISHTE ME FAT
MUNDËSIA LIDHJA E
PUNA PËR OBORRIN
E NACIONALIZMIN,
NDËRSA PRANIA NË
DASMËN E LËKËS
SË PARË, E QENIA
SI KAMERAMAN E
FOTOGRAF, ISHIN NJË
PRIVILEGJ!”

I KANOSËT JETA ME TRITOL 32 VJEÇARIT, FARE DIN BEGAJ NGA BERATI

Kronikë nga ZAMIRA KORANÇE

Rrjeti i Bandave në Shqipëri vrojtojnë, të kthyerit nga emigrimi që ju bëjnë presione e kanosje si vetë emigrantëve dhe familjarëve e tyre. Duke i gjobitur me shumica të mëdha parash e sende me vlerë.

Një ndër to ishte dhe Emigranti Faredin Begaj i kthyer me 11 Dhjetor 2024-tër nga jashtë shtetit për

në vendlindjen e tij Berat. Gjatë 3 muajve të qëndrimit në Berat Shqipëri Faredini ka qenë nën presion të vazhdueshëm ndaj personave të inkriminuar. Faredini më shumë ka ndëjtur i ngujuar në shtëpi nga paniku e frika për të mbrojtur jetën e tij e familjarëve

Por ..Sot me Datën 3 Mars 2025-së, rreth orës 13:56, teksa ishte duke qarkullu-

FARE DIN BEGAJ

ar me makinën e babait, 32-vjeçari Faredin Begaj,

i Datëlindjes 04.06.1993, ra pre e një Atentati me lëndë plasëse nga banda kriminale. Siç duket Mjeti ka qenë duke qarkulluar me shpejtësi të ulët pasi, makinën kish qenë duke e parkuar në një lavazh. Fatmirësisht Faredini ishte i vetëm në makinë e nuk i'u aktivizua tritoli si i shpëtoj incidentit të atentatit. Diku fati deshi që nuk i plasi lënda plasësesit të kishte jetë negjatë.

Vijon në fq. 2

Mbresa udhëtimi në
Malësinë e Gjakovës
**Një ditë
te kulla e
Binak Alisë**

Nga Harry BAJRAKTARI

**“ZBULIMI I
LUFTËS....”**

RAJMONDA MALEÇKA

Intervistoi
VLADIMIRKARAJ
Gazetar

I KANOSËT JETA ME TRITOL 32 VJEÇARIT, FARE DIN BEGAJ NGA BERATI

FAREDIN BEGAJ

Makina e babait të Faredin Begaj

Vijon nga fq. 1

Policia e Beratit, u njoftua menjëherë si arriti menjëherë në vendngjarje të cilët kanë kryen hetimet, direkte me pamjet nga kamerave të sigurisë, si rrugore dhe dyqaneve, private me evidentuar atentatorët. Dëshmitë të kamerave dhe personave okularë, thanë se: Feredini, po lëvizte i vetëm në makinën e babait tij me Targa Nr.AB.885 RR. Fati i tij që ish ndaluar në një lavazh me larë makinën dhe punonjësit e livazhit kishin parë dy paketa Tritol që ishin tmerruar ato vetë dhe Faredini nga kjo kanosje atentati u traumatizua dhe më keq se çfarë ishte i kanosur me presione gjatë 3 muajve të ardhur në Shqipëri

Pas policisë kishin ardhur grupi profesional të çmontimeve të bombave e tritoleve, si e çmontuan e neutralizuan bombën e vendosur në makinë. Mrekullia ndodhi që nuk shpërtheu lënda plasëse, si Feredin Begaj, është gjallë sot. Hetimet paraprake treguan se lënda eksplozive ishte vendosur në gomën e pasme të mjetit, në krahun e pasagjerit. Organet kompetente për shkak të hetimit treguan ndaj Atentatorëve vetëm Inicialet të Shkronjës parë të Emrit e Mbiemrit si: (L.SH..E.SH ..K.SH, .) Kriminelët ishin personazhe të njohur për Policinë e Beratit. Si i kishin ndaluar shumë herë e sipas hetimeve janë denoncuar dhe nga persona tjerë. Organet policore, prokurorët, hetuesit po mundohen të kuptojnë mekanizmin

e përdorur për “aktivizimin “e lëndës plasëse. Për uniformat blu këto janë” Banda “ me rrezikshmëri të lartë, me precedent penalë për arsenal armësh dhe më herët kanë qenë të dënuar për çështje të drogës dhe kanosje për jetën të qindra qytetarëve që ktheheshin nga emigracioni. Këto grupe kriminelësh nuk njohin as ligj , as respektim të uniformave blu në Shqipëri si në befasi i kanë(eliminuar) edhe uniformat policore ndjehen të kërcënuar si vendosje në makinë tritol e atentat me armë zjarri, si nuk kanë dhe ato shumë raste jetën e sigurtë.

Po qytetarët dhe aktualiteti i rastit të sotëm, të ndodhur Faredin Begaj si vijnë me mallë tek vendlindja e çmallen me familjarët e të afërmit, miqtë e dashamirësit dhe përballen me kanosje atentati të këti llojë. Pra na janë larguar nga Shqipëria shumë bashkëatdhetar e nuk mund të kthehen as për gëzime familjare.

Por dhe në raste lamtumirën e fundit mortore të prindërve e të afërmeve tyre. Është e frikshme dhe shumë e dhimbshme që të kesh frikë me ardhur në Atdhe nga (Bandat Kriminel), që mos të kthehen në atdhe qytetarët tanë.

Pasi jeta është e shtrenjtë për gjithkënd dhe familja është e shtrenjtë. Për sigurinë e tyre e familjarëve janë të detyruar të jetojnë jashtë shtetit Shqiptar me mos u kthyer kurrë në Atdhe.

E dhimbshëme që shpresojmë të mos ketë ngjarje tragjike e kronika të tilla si ndaj qytetarit Faredin Begaj dhe mijëra qytetarëve tjerë të Republikës së Shqipërisë.

Shkruar nga Gazetare
Znj. ZAMIRA KORANÇE.

NË PËRKUSHTIM TË DËSHMORIT TË ATDHEUT

XHEMAL LLANI (HIMA)

Xhemali lindi në një familje patriotike te DERjanit. Qysh i vogël tregonte shkathtësi dhe zemërgjerësi. Mbasi mbaroi filloren u pranua në Shkollën Mbretnore Ushtarake si quhej atëherë shkolla e kadeteve për oficerë. Mbasi mbaroi shkollën ushtarake në Por ky hesap nuk u duel dhe kështu dështoi edhe prezenca e gjeneral Parianit qi në atë kohë ishte sekretar i luftës, i cili gjoja ndodhej në Berlin. Betimi që një fallso. As edhe një i vetëm nuk thirri “Betohem!”, kur komandanti lexoi formulën e betimit dhe pyeti “A betoheni ju!”.

Atëherë vunë në zbatim një plan t jeter. U krijue një komision oficerësh madhorë dhe u thirrën nxanësit një për një. Në këtë kohë dhe në këto rrethana ndodhi vrasja e Shahin Toçit prej Matit, i veshur me grand uniformën e ushtrisë shqiptare, ai u gjet i vramë në dhomë të vet. Ngjarja kaloi gjoja qi në një moment depresioni kishte vra veten, e vërtela e këtij akti iuuk u mueir vesh asnjllhcie.

Xhemali, shoku ma i ngushtë i Sherafedin Dohoshosh-tit, qi ishte nip i mbretit Zog, nuk pranoi te nënshkruente aletin e trupit dhe aj dhe disa të tjerë u përjashtuen prej shkolle.

Xhemali ishte një patriot dhe nacionalist i vërtetë. Aj ishte kundra çdo diktature, kundër çdo uzurpatori dhe vazhdoi luftën e tij edhe kundra pushtetit komunist qi me vrasje e atentate kishte ardhë në pushtet e qi e ur-rente i gjithë populli. Xhemali mendonte dhe shpresonte siç ishte atëherë mendimi qi aleatët do të zbarkonin në Shqipëni dhe nuk do të Lenin që kjo murtagjë muzhike të qëndronte gjatë. Por kjo mjerisht nuk ndodhi. Xhemali me shokët e tij u rrethue në afërsi të Burrelit dhe ju ba thirrje të dorëzohej. Aj e dinte se çdo të thonte dorëzimi. “Njëherë jam betue për mbretin Zog- u përgjigj aj - dhe për atë ideal të shenjtë do të vdes me pushkë në dorë”. Dhe vërtetë ashtu vdiq aid he shokët e tij. Kujtimi i tij duhet të mbahet i gjallë brez pas brezi dhe Lë iyyinëzujë rininë që nderi ma i madh për çdo njeri asht të vdesë për idealin e atdheut, në luftë kundra së keqes, dhumes dhe diktaturës, çfarëdo ngjyre qoftë ajo.

Nji lule dhe një pikë lot për këtë martir qi në kulmin e rinisë së tij e sakrifikoi jetën për mbret e për Atdhe.

“ZBULIMI I LUFTËS..”

Rajmonda Maleçka, një vajzë kryeqytetase u rreshtua në radhët e UÇK-së bashkë me babain e saj. Në këtë lconsideratë unë mendoj se jo vetëm familja fare-fisi i saj, por Tirana e Shqipëria (Dibra e saj prej nga vjen herët familja e saj), duhet të jenë krenarë dhe mirënjohës.

1. Çtarë mar-rëdhëniesh keui mbajtur me ta.

Unë vazhdoj të kem shlcu - ardhje të rregullt me Maleçkët. Kam korrespo- ndence dhe komuni- kim të vazhdueshëm me Rajmo- ndën dhe babain e saj Bujarin. Të shkoj në Tiranë dhe të mos vizitoj familjen Maleçka, besoj se i fyen ato. Është një derë që jam strehuar në ditët e vështira. Pastaj ka diçka të rëndësishme në punën që ka vazhduar Rajmonda, gjithmonë duke ju gjen- dur pranë familja, veçmas babai i saj. Ajo është publi- cistja rnë prodhimtare e pas- luftës në Kosovë dhe ajo e shqiptarëve në Ma- qedoni e Luginë të Pre- shevës. Ka shkruar mbi 10-të libra, në të cilët është fiksuar lufta qoftë me di- tarin e saj të çdo-ditshëm, me baladat e dhimbshme për të rënë, me ngjarjet e ditëve të luftës, me emrat e figurat e një obura të luftës dhe analizat profesionale për to. Don apo nuk don ley është një dialog. Raj- monda është një publiciste e cila mban lidhje të vazh- dueshme me njërit që ka punuar. Ajo kërkon të dijë për çdo njeri që e gjykon të dobishëm. Dhe kur nuk vjen vetë na telefonon. Sado njohje dhe miqësi lë kesh me Rajmondën e Bujarin kur vjen puna për të gjykuar për diçka ato gjykojnë profesionalisht dhe me realizëm. Ndoshta dhe kjo është dhe pjesa më e rëndësishme për të mos i humbur miqtë dhe të njohurit. Në këto kushte, unë gjykoj se Rajmonda

ka ushqyer emrin e saj me kontribute intelektuale, por ka shkruar të vërteta për luftën dhe pas luftën. Këto janë dhe pjesë e mar- rëdhënies të mira dhe të singerta që unë dhe shumë ish-luftëtarë të tjerë mba- jmë me Rajmondën dhe familjen e saj.

2. A mentioni se ato kanë marrë meritat që u takojnë pas lulte?

Ata që nuk kanë marrë pjesë në luftë, nuk arrijnë kurrë të kuptojnë se çështë ajo. Ka një kategori të cak- tuar njerëzish sa e konsid- erojnë luftën një piknik. Mendimi i parë që të vjen para një beteje, është se do të vritesh. Po ta përk- thesh këtë në vlerësim unë mendoj se njërit e luftës duhet të ishin vlerësuar ndryshe. Sado që është shkruar apo dhe janë bërë vlerësime për luftën, unë po them se njërit e saj janë trajtuar ndryshe, me çfarë kuptohet mire se është abuzuar dhe vazh- don të abuzohet....

As në Kosovë, as në Ma- qedoni (prej shqiptarëve dhe politikës shqiptare), aq më tepër në Shqipëri Rajmonda e Bujar Maleç- ka nuk kanë marrë as mer- itat, as falenderimet dhe as atë që vazhdojnë t'i mar- rin disa të tjerë që e kanë vënë emrin e tyre kon- trabandë në listat e meri- tave apo shpërblimeve, të përfituara nga pjesmarrja në këto lufta. Për Rajmon- da e Bujar Maleçka, për çudinë e cilit do, në vitet 2005-2006, kur ajo u bur- gos dhe u dënua me pesë vjet burg, asnjë institucion i Tiranës nuk kërkoi të dijë se ç'ndodhi me qytet- arët e vet, aq më tepër me një njeri letrash, të cilës ju sajua dhe ju faturua një akuzë banale. Dhe sot e kësaj dite pas tre vjet që Rajmonda e babai i saj kanë lënë qelitë e burgut të Shutkës e Idrizovës në Shkup dhe mbajtja në qeli në rajonin e Pogradecit

Ata që nuk kanë marrë pjesë në luftë, nuk arrijnë kurrë të kuptojnë se çështë afo. Ka një kategori të caktuar njerëzish sa e konsiderojnë luftën një piknik. Mendim! i parë që të vjen para një beteje, është se do të vritesh. Po ta përkthesh këtë në vlerësim unë mendoj se njërit e luftës duhet të ishin vlerësuar ndryshe. Sado që është shkruar apo dhe janë bërë vlerësime për luftën, unë po them se njërit e saj janë trajtuar ndryshe, me çfarë kuptohet mirë se është abuzuar dhe vazhdon të abuzohet....

leur e kthyen në Shqipëri, kur ajo duhej të pritesh si heroine...!? Çudi ajo vazh- don të jetojë në Tiranë, asnjë zyrë e Tiranës nuk i ka thirrur të dijnë se çfarë ndodhi me to. Mendoni sikur kjo gjë t'i ndodhë një amerikani, gjermani, francezi, apo italian. Be- soj se në lëvizje do të vihej ç'ishte e mundur diplo- matikisht. Unë mendoj se familja Maleçka nuk e meriton këtë vlerësim, i cili shkon deri në fyerje.

3. Rajmontia dhe babai i saj kanë bërë për një kohë burg në Ma- qedoni dhe Partia e Ali Ahmetit një ish- luftëtar i asli tu si ajo, jo vetëm që nuk e ka mbrojtur por e d he ka mohuar funk- sionin si gazetar të saj. A mendoni se BDI i de- tyrohet një kërkesë falje Maleçkës...

Që në krye të herës unë po ju them se bur- gimi i Rajmonda Maleçka dhe babait të saj Bujarit

ka qenë i padrejtë dhe për drejtësinë e Maqedonisë do të jetë një njollë e zezë. Unë si bashkëluftëtar i tyre e njoh mirë këtë situ- atë dhe e kam përcjellë me trishtim e brengosje. Nuk është burgosur Rajmonda as Bujar Maleçka por dicka e shenjtë, më e dhimbshme dhe më e rëndësishme se kaq: -Është burgosur muni- di, djersa, sakrifica dhe vetë liria. Është “burgosur” gjaku... Jo vetëm mediat në Maqedoni, por gati gjithë adresat më të kërkuara dhe të klikuara të opinionit në internet kanë përcjellë me disa mijra protesta për Maleçkët, veçmas për Ra- jmondën. Për shumë ar- sye në Maqedoni asaj ju dhunuan jo vetëm meritat, atë që ajo e kishte bërë mbi një dekadë për çështjen kombëtare, por dhe pro- fesioni i saj prej gazeta- re. Jam trishtuar kur kam dëgjuar se nga zyrat e BDI- së (një parti e dalë nga lufta) është përcjellë opinionin

se nuk e njihte Rajmonda Maleçka si gazetarë. Të njo- hurit si gazetarë a po jo nuk është punë dhe as kopetencë e BDI-së. Unë nuk besoj se BDI-ja, as Ali Ahmeti(ai ka. qenë njeri i luftës), se nuk e din se Rajmonda Maleç- ka përveçse është poete, shkrimtare, monografiste është dhe gazetarë, mandje gazetarë me kartonin e gaze- tarit pa kufi. BDI-ja, madje vetë Ali Ahmeti duhet të bëjë aletin qytetar, të vlerësimit drejt lidhur me qëndrimin dhe opinionin për Rajmon- da Maleçka, se ai nuk e njeh si gazetarë. Ai duhet të dijë se qëndrimi i BDI-së në këtë mënyrë ka qenë pjesë e opin- ionit dhe lëndës me çfarë Maleçkët u dënuan me nga pesë vjet secili babë e bij në burgjet e Maqedonisë...

Akti qytetar i faljes është shumë më i lartë se sa sedra e pa epsisë për të jetuar me padrejtësinë.

**Intervistoi
VLADIMIR KARAJ -
Gazetar**

NJË DITË TE KULLA E BINAK ALISË

Mbresa udhëtimi në Malësinë e Gjakovës

Nga Harry BAJRAKTARI

Dyzet vjet një ëndërr ka bërë jetë në qenien time. Kjo ëndërr lidhet me ardhjen e familjes sonë në Amerikë, atëherë kur unë kisha vetëm trembëdhjetë vjet. Ka qenë shkurti i vitit 1970 kur me babanë tim, nënën dhe tri motrat, fillimisht u vendosëm në familjen e vëllezërve Mulosmanaj, në Bronx, në ndërtesën 2380, në Creston Avenue, në rrugën 182 (New York). Po atë natë dhe netëve të tjera erdhën shumë familje të na vizitonin, një traditë shqiptare në komunitetin e atëhershëm. Këta vizitorë kryesisht ishin me prejardhje nga Malësia e Cijakovës dhe Rrafshi i Dukagjinit. Me shumë kureshtje, si fëmijë, ndjekja bisedat që babai im i zhvillonte me këta njerëz të përmalluar. Aty fillova të mësoj historinë e Malësisë së Gjakovës, nga është edhe prejardhja e hershme e familjes sime (Geghyzen). Më së shumti më bënte përshtypje tipizimi i personaliteteve të kësaj treve, si: Binak Alia, Mic Sokoli, Haxhi Zeka, Ali Ibra e tjerë. Për kaq vjet kisha dëgjuar për kullën e Binak Alisë dhe nga përshkrimi që i bënin kësaj fortifikate, interesimi im sa vinte e shtoej.

Nga Amerika mësova historinë e kësaj pjese të Shqipërisë, ndërkaq dëshira ime ka qenë e pandashme që një ditë t’i shijoja bukuritë e Malësisë së Gjakovës bashkë me trojet dhe kullën e Binak Alisë.

Gjatë një udhëtimi nga Amerika në Kosovë me Musli Mulosmanajn, Rrustem Gecin dhe Rasim Hasanajn, vendosëm që një ditë ta kalonim në Malësinë e Gjakovës, aty ku historia e saj më kishte pushtuar qysh i ri. Nga vendlindja ime, Vranoci, në një mëngjes të hershëm të verës së shkuar, u nisëm drejt kësaj pjese të Shqipërisë. Me ne ishin edhe disa kushërinj të mi dhe xhaxhai im, Qerimi, si dhe ish-kryetari i komunës së Gjakovës, Aqif Shehu. Ndija veten tepër të lumtur që kishte ardhur kjo ditë e shenjtë, ku kufijtë administrative mes Kosovës dhe Shqipërisë janë vetëm një çështje formale. Dhe për një çast m’u kujtua vuajtja e shqiptarëve: ata të Kosovës nën robërinë e terrorin serb, ndërsa të Shqipërisë nën diktaturën e egër të regjimit komunist të Enver

Te varret e Çelë Sliaban Binakut (babai i Musli Mulosmanajt, i vdekur në wënyrë misterioze në spitalin e Nishit, Ruine Zeqii il, gjilhaslilu.i vdekur në këtë spi lai më 1953), Sliaban Binakut e Abdullah Hoxhiës (varur nga xhionturqit e rinj më 1910). Nga e majla Harry Bajraktari, Musli Mulosmanaj dhe Rrustem Geci, në Gjakovë, duke bërë hoinazh le këto varreza, 2008

Hoxhës. Njerëzit kishin mbetur të ngujuar andej e këndej kufirit. Në Gjakovë, në një pjesë të këtij qyteti, u ndalëm t’i nderonim varrezat e Çelë Shabanit (babait të Musli Mulosmanajt), i cili ka vdekur në një spital të Nishit në vitin 1953 dhe Ramë Zeqirit që, gjithashtu, kishte vdekur po në të njëjtin vit dhe në të njëjtin spital në Nish. Ky i fundit kishte mbaruar akademinë ushtarake në Itali në vitin 1937, në kohën e mbretit Zog dhe mbante gradën e kapitenit. Të dytë ishin mbytur në rrethana misterioze, ndërsa trupat e tyre ishin sjellë e varrosur në Gjakovë.

Po në të njëjtin vend në Gjakovë janë edhe varret e Shaban Binakut e të Abdullah Hoxhës, varrosur në këtë qytet nga regjimi i xhonturqve në vitin 1910 për shkak të veprimtarisë së tyre atdhetare. Në vitin e ardhshëm bëhen plot 100 vjet nga varja publike e këtyre patriotëve, në një shesh të Gjakovës. Nga ajo kohë ka filluar persekutimi i familjes Mulosmanaj të fshatit Fang-Bujan, duke vazhduar më pas me dëbime e vrasje nga regjimi totalitar i Hoxhës. Me katër makina nga Gjakova vazhduam për në Tropojë. Ishte një ditë e bukur dhe udhëtim i këndshëm, për mua i rëndësishëm dhe i paharruar. Tash prisja sendërtimin e

ëndrrës sime shumë të pritur. Në kufi me Shqipërinë u ndalëm vetëm katër - pesë minuta, aq sa duhej kohë të prezantoheshim para autoriteteve të vendkalimit. Mendoj se brenda tre-katër vjetësh ley kufi do të jetë njësoj si të kalosh nga Nju-Jorku në Nju-Xhersi. Po ndodh një mrekulli me trojet shqiptare - një integrim i gjithmbarshëm brenda tyre, me një perspektivë të madhe integrimi në Bashkësinë Evropiane. Nga Qafa e Morinës u hap perdja e bukurive të Malësisë së Gjakovës ‘ bashkë me arkitekturën e vjetër të shtëpive të ndërtuara prej guri që, në fakt, paraqesin fragmente të së kaluares së largët të kësaj krahine shqiptare. Vetëm edhe pak rrugë na u desh të bënim për të dalë në fshatin Fang-Bujan që, siç thashë, ishte një dëshirë e vjetër imja. Pi ira kullës na prisnin pasardhësit; e Binak Alisë: Muhamet Syla, Bajram Sylejmani, Qerim Rrustemi e shumë të tjerë. Ishte kjo një pritje e veçantë që është karakteristikë e familjeve të Malësisë së Gjakovës. Me një kureshtje të madhe u ngjita shkallëve të kullës së Binak Alisë. Në krye u ndala dhe për një moment m’u kujtuan fjalët që kisha dëgjuar për këtë kullë në Creston Avenue, nëBronx, kur kisha vetëm 13 vjet.

Pasi hymë në odën e

burrave, në katin e tretë, m’u duk se po fliste historia në shekuj.” Aty ka qenë vendi ku ulej Binak Alia”, na thanë njerëzit që na gostitnin me kafe. Në bisedë e sipër mësova se Binak Alia kishte lindur në kullën e Mic Sokolit, ndërsa të veten e kishte ngritur rreth viteve 1820. Kjo kullë trekatëshe në Malësi të Gjakovës ka një tregim specifik: ka pritur dhe përcjellë shumë burra të fjalës e të besës, prijës të shumë shqiptarë të kryengritjeve kundër pushtuesve të huaj. Në mesin e shumë të tjerëve edhe Isë Boletinin, Hasan Prishtinën e Bajram Currin, ndërsa vetë Binak Alia ka qenë anëtar i Komitetit Drejtues të Lidhjes së Prizrenit dhe të shumë aktiviteteve të tjera të Rilindjes Kombëtare. Kjo kullë është djegurnë vitin 1913, leur kjo pjesë e territorit shqiptar u përfshi nga dhuna dhe terrori serbo-malazez. Kulla pas djegies u rindërtua sërish. Po në këtë kullë janë zgjidhur konteste ndërmjet familjeve dhe janë pajtuar shumë gjaqe. Pra, kjo kullë ka luajtur rolin e shumëfishtë: pajtimin e familjeve të llasmuara, mbajtjen e kuvendeve për çështjen shqiptare, organizimin e aktiviteteve kundër pushtuesit osman dhe më pas kundër depërtimit të pushtuesve sllavë në trojet shqiptare. Rreth historikut të familjes Mulosmanaj që nga Binak Alia e deri në ditët e sotme, foli edhe Zenel Vidrica, një njohës i mire i rrethanave nëpër të cilat ka lcaluar kjo familje e përkushtuar për çështjen kombëtare. Më thanë se pas Binak Alisë, kullën e ka trashëguar Halil Binaku, babai i Zeqir Malili t, bashkëluftëtar i Isa Boletinit për pavarësinë e Shqipërisë, ndërsa sot e ka Bajram Sulejman Zeqiri, nipi i Zeqir Halilit me të bijtë. I pamë edhe trojet e Zenun Ali Binakut dhe Malë e Çelë Shabanit.

Në vitin 1944 komunistët ua kishin djegur të gjitha shtëpitë, duke lënë në truall vetëm gërmadha. E tërë kjo nuk do të përfundojë me kaq. Familja Mulosmanaj, një pjesë e saj, u largua nga dhuna që bënte regjimi komunist i Enver Hoxhës, ndërkaq shtatë anëtarë të saj u pushkatuan, ose vdiqën në burgje dhe internim gjithandej Shqipërisë. Kështu, babai i Abedinit ka vdekur në burg, vëllai i Musliut në kamp

të përqendrimit. Është e habitshme se si një regjim ka mundur të shkatërronte gjithë atë pasuri të popullit të tij. Në hotelin “Turizmi i Bajram Currit”, i ndërtuar në një vend shumë karakteristik prej nga shihen hapësira të paanë të bukurive të Malësisë së Gjakovës, takuam babanë e Elez Biberajt, zotin Hysen Biberajn. U thashë këtyre njerëzve, derisa po bisedonim për Lë kaluarën dhe të ardhshmen e Shqipërisë dhe Kosovës, se gjyshi dhe babi im, për aq kohë të jetës, nuk kanë pasur mundësi t’i shihnin këto vise uga i ka rrënjët familja ime. Malësia e Gjakovës për shumë vite ka qenë rajoni më i pazhvilluar i Shqipërisë. Si qendër e hershme e kësaj krahine ka qenë Gjakova, që pas vitit 1913 mbeti jashtë kulurit të Shqipërisë sllitetërore. Tregimet e njerëzve për vuajtjet dhe ngujimin e tyre në këtë hapësirë malore janë trishtuese. Për të arritur në Tiranë ose në Shkodër është dashur të udhëtohej me ditë. Një jetë izoluese pa rrugë dhe pa mbrojtje shëndetësore ka qenë një histori tejet e dhimbshme. Nga Kulla e Binak Alisë shihja bukuritë përrallore të lunit Valbona. Lë maleve, kodrinave të pasura me kullosa, një vend i mrekullive për mundësi të mëdha të zhvillimit të blegtorisë, pemëtarisë dhe turizmit. Më thanë se Malësia e Gjakovës njihetsi vend i kultivimit të gështenjës. Me mijëra hektarë janë gështenjë: nga Nikaj e Murturi në kufi me Malësinë e Shkodrës. duke përshkuar pothuaj tërë Tropojën. E gjithë kjo hapësirë mal-gështenjë, ndodhet në një lartësi 500 metrajli inbi sipërfaqen detare. Kjo është një gjë shumë e rrallë me një vlerë të madhe. Te kulla e Mic Sokolit, luftëtar i shquar i Lidhjes së Prizrenit, i cili në Slivovë të Rralshit Lë Kosovës, megjoks u hodh mbi Lopin e ushirisë turke të Dervish Pashës. Sot me lehtësi mund Lë lëvizësh nëpër Lërë Tropojën. Rrugët janë asfaltuar dhe nga kjo pjesë mund Lë kalosh pa humbur kohë në brendi të Shqipërisë dhe në Kosovë.